

Asia: VN/13732/2026

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi laeiksi sairausvakuutuslain väliaikaisesta muuttamisesta annetun lain muuttamisesta ja toimeentulotuesta annetun lain 7 b §:n väliaikaisesta muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöksen muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

STTK pitää tärkeänä, että perusterveydenhuollon saatavuutta parannetaan, mutta katsoo, että valinnanvapauskokeilun laajentaminen ei ole tähän riittävä eikä kestävä ratkaisu. Esityksessä ehdotettu fysioterapian lisääminen ja käyntimäärien kasvattaminen voivat tukea fysioterapiapalvelujen saatavuutta, ja erityisesti fysioterapian sisällyttämistä voidaan pitää perusteltuna tavoitteena toimintakyvyn ylläpitämiseksi. Kokonaisuutena esitys kuitenkin perustuu julkista järjestelmää täydentävään malliin, joka ei ratkaise perusterveydenhuollon rakenteellisia ongelmia.

STTK korostaa, että kokeilun tähänastiset vaikutukset viittaavat siihen, että palvelujen käyttö painottuu edelleen parempituloisiin ja alueille, joilla yksityistä tarjontaa on eniten. Aiempi tutkimus ja lausuntopalaute viittaavat myös siihen, että Kela korvausten korottaminen ei ole lisännyt palvelujen käyttöä merkittävästi suhteessa kustannuksiin, ja kokeilun on arvioitu voivan heikentää julkisen terveydenhuollon kustannustehokkuutta.

STTK pitää ongelmallisena, että kokeilua laajennetaan ennen kattavaa arviointia sen vaikutuksista. Esityksen omat vaikutusarviotkin korostavat epävarmuutta siitä, ohjaavatko muutokset palvelujen käyttöä tai keventävätkö ne julkisen terveydenhuollon kuormitusta. Samalla riski palvelujärjestelmän eriytymisestä kasvaa, kun osa asiakkaista siirtyy yksityisiin palveluihin ilman hoidon tarpeen arviointia.

STTK katsoo, että perusterveydenhuollon vahvistamisen tulee ensisijaisesti perustua julkisen palvelujärjestelmän kehittämiseen. Kokeilun jatkamisesta ja laajentamisesta tulee päättää vasta, kun

sen vaikuttavuudesta, kustannuksista ja yhdenvertaisuusvaikutuksista on riittävä näyttö, ja samalla on varmistettava, että ratkaisut tukevat koko väestön yhdenvertaista pääsyä palveluihin.

Lisätietoja STTK:ssa:

Ida Nummelin, sosiaali- ja terveystieteiden asiantuntija

ida.nummelin@sttk.fi

Gylling Päivi
STTK ry.